

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8919/2552

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นางสาวสุดาลัด จิงแย้มปิ่นจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 393, ป.วิ.อ. มาตรา 193,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 68,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22, ป.วิ.อ. มาตรา 194, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 136, ป.อ. มาตรา 391, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

การดูหมิ่นผู้อื่น หมายถึง การดูถูกเหยียดหยาม สบประมาท หรือทำให้อับอายการวินิจฉัยว่าการกล่าววาจาอย่างไร เป็นการดูหมิ่นผู้อื่นหรือไม่ จึงต้องพิจารณาว่าถ้อยคำที่กล่าวเป็นการดูถูกเหยียดหยามสบประมาทผู้ที่ถูกกล่าว หรือเป็นการทำให้ผู้ที่ถูกกล่าวอับอายหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น ก็ถือได้ว่าเป็นการดูหมิ่นแล้ว เมื่อตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายว่า "ต่อแหล" ว่าเป็นคำคำคนที่พูดเท็จ ซึ่งมีความหมายในทางเสื่อมเสีย การที่จำเลยกล่าวถ้อยคำดังกล่าวต่อผู้เสียหาย จึงเป็นการพูดคำผู้เสียหายเป็นการดูถูกเหยียดหยามและสบประมาท ผู้เสียหายว่าเป็นคนพูดเท็จ จึงเป็นการดูหมิ่นผู้เสียหายอันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 393 การที่โจทก์บรรยายฟ้องและมีคำขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ไม่ได้บรรยายฟ้องและมีคำขอให้ลงโทษในความผิดฐานหมิ่นประมาท ปัญหาที่ว่า การกระทำของจำเลยเป็นหมิ่นประมาทและเป็นการป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรมหรือไม่จึงมิใช่ประเด็นแห่งคดี เมื่อจำเลยอุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการหมิ่นประมาท และเป็นการป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรมอันเป็นเหตุยกเว้นความผิดของจำเลย จึงมิใช่เป็นการอุทธรณ์ในประเด็นแห่งคดีและโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้น เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 193 วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 การกระทำที่จะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 68 นั้น จะต้องเป็นเรื่องที่ผู้นั้นจำต้องกระทำการนั้น เพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยกระทำเนื่องจากเชื่อโดยสุจริตว่าถูกผู้เสียหายกลั่นแกล้งจึงเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย แม้เป็นปัญหาข้อกฎหมาย แต่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษปรับจำเลย 200 บาท ต้องห้ามจำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 22 ในการวินิจฉัยข้อกฎหมาย จึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนตาม ป.วิ.อ. มาตรา 194 ประกอบมาตรา 225 และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ขณะที่จำเลยกล่าวถ้อยคำตามฟ้องต่อผู้เสียหายนั้น มีอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึงแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย และที่จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยพยายามแก้ไขความเข้าใจผิดและป้องกันชื่อเสียงของตนที่ถูกใส่ร้าย การตกอยู่ในวงล้อมของเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรและมีการตาม

เจ้าหน้าที่อื่นๆ ให้เข้ามาอีก ทำให้จำเลยตกอยู่ในสภาวะคับขันนั้น อุทธรณ์ของจำเลยในส่วนนี้ เป็นการอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่นอกเหนือจากที่ศาลชั้นต้นรับฟังมาเพื่อจะนำไปสู่ปัญหา ข้อกฎหมายว่า การกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงเป็นอุทธรณ์ ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามจำเลยอุทธรณ์ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความ อาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 22

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 136, 391 จำเลยให้การ ปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 393 ปรับ 400 บาท ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่ง (ที่ถูกระบุ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ด้วย) คงปรับ 200 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัด การตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ข้อหาอื่นให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ตามวันเวลาและ สถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยไปพบผู้เสียหายและกล่าวต่อผู้เสียหาย "อึดอแหล มาดูผลงานของ แก" โดยเข้าใจว่าถูกผู้เสียหายกลั่นแกล้งในเรื่องขอสำเนาเอกสารกับถูกผู้เสียหายกล่าวหาว่า ทำร้ายร่างกาย มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า ถ้อยคำที่จำเลยกล่าวต่อ ผู้เสียหายว่า "อึดอแหล มาดูผลงานของแก" เป็นการดูหมิ่นผู้เสียหายหรือไม่ จำเลยฎีกาว่า การ ดูหมิ่นต้องเข้าลักษณะคำพูดที่เป็นไปไม่ได้แต่คำพูดของจำเลยเป็นการกล่าวถึงพฤติกรรมของ ผู้เสียหายที่กลั่นแกล้งจำเลยและครอบครัวในการเพิ่มขึ้นตอนทางราชการขึ้นโดยไม่จำเป็น และถูก ผู้เสียหายใส่ความว่าจำเลยทำร้ายผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดนั้น เห็นว่า การดูหมิ่นผู้อื่นหมายถึง การดูถูกเหยียดหยาม สบประมาท หรือทำให้อับอาย การวินิจฉัยว่าการ กล่าววาจาอย่างไรเป็นการดูหมิ่นผู้อื่นหรือไม่ จึงต้องพิจารณาว่าถ้อยคำที่กล่าวเป็นการดูถูก เหยียดหยามสบประมาทผู้ที่ถูกกล่าว หรือเป็นการทำให้ผู้ที่ถูกกล่าวอับอายหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น ก็ถือได้ว่าเป็นการดูหมิ่นแล้ว เมื่อตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายคำว่า "อึดอแหล" ว่า เป็นคำด่าคนที่พูดเท็จ ซึ่งมีความหมายในทางเสื่อมเสีย การที่จำเลยกล่าวถ้อยคำ ดังกล่าวต่อผู้เสียหายจึงเป็นการพูดด่าผู้เสียหาย เป็นการดูถูกเหยียดหยามและสบประมาท ผู้เสียหายว่าเป็นคนพูดเท็จจึงเป็นการดูหมิ่นผู้เสียหายอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 393 ศาลอุทธรณ์พิพากษาชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ที่จำเลยฎีกาประการ ต่อไปว่า ถ้อยคำที่จำเลยกล่าวเข้าลักษณะการหมิ่นประมาทการที่จำเลยกล่าวต่อผู้เสียหายเป็น การป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม ซึ่งจำเลยได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วใน ศาลชั้นต้นโดยปรากฏในคำแถลงการณ์ปิดคดีแล้ว การที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยจึงไม่ ชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่าคดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องและมีคำขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐาน ดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ไม่ได้บรรยายฟ้องและมีคำขอให้ลงโทษในความผิด ฐานหมิ่นประมาท ปัญหาที่ว่า การกระทำของจำเลยเป็นการหมิ่นประมาทและการป้องกันตน หรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรมหรือไม่ จึงมิใช่ประเด็นแห่งคดีที่จำเลย อุทธรณ์ได้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการหมิ่นประมาท และเป็น การป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรมอันเป็นเหตุยกเว้นความผิดของ จำเลย จึงมิใช่เป็นการอุทธรณ์ในประเด็นแห่งคดีและได้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็น

อุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ที่จำเลยฎีกาประการสุดท้ายว่า จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยกระทำความผิดเนื่องจากเชื่อโดยสุจริตว่าจำเลยถูกผู้เสียหายกลั่นแกล้ง จำเลยพยายามแก้ไขความเข้าใจผิดและป้องกันชื่อเสียงของตนที่ถูกใส่ร้าย การตกอยู่ในวงล้อมของเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรและมีการตามเจ้าหน้าที่อื่นๆ ให้เข้ามาอีก ทำให้จำเลยตกอยู่ในสภาวะคับขัน จึงเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 แต่ศาลอุทธรณ์ไม่วินิจฉัยนั้น เห็นว่า ที่ศาลอุทธรณ์ไม่ได้วินิจฉัยถึงอุทธรณ์ดังกล่าวของจำเลยย่อมเป็นการไม่ชอบ และศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยโดยไม่ย้อนไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยอีกโดยเห็นว่าการกระทำที่จะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 นั้น จะต้องเป็นเรื่องที่ผู้ต้องหาต้องกระทำการนั้นเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นอันตรายซึ่งเกิดจากประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุที่จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยกระทำเนื่องจากเชื่อโดยสุจริตว่าถูกผู้เสียหายกลั่นแกล้งจึงเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย แม้เป็นปัญหาข้อกฎหมายแต่คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษปรับจำเลย 200 บาท ต้องห้ามจำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 22 ในการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย จึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 194 ประกอบมาตรา 225 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 เมื่อศาลชั้นต้นวินิจฉัยแต่เพียงว่า เหตุที่จำเลยด่าว่าผู้เสียหายเนื่องจากเข้าใจว่าถูกผู้เสียหายกลั่นแกล้งในเรื่องการขอสำเนาเอกสารกับถูกผู้เสียหายกล่าวหาว่าทำร้ายร่างกาย มิใช่เกิดเนื่องจากการที่ผู้เสียหายได้กระทำการตามหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด คำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นดังกล่าว จึงไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ขณะที่จำเลยกล่าวถ้อยคำตามฟ้องต่อผู้เสียหายนั้น มีอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึงแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ส่วนที่จำเลยอุทธรณ์ต่อไปว่า จำเลยพยายามแก้ไขความเข้าใจผิดและป้องกันชื่อเสียงของตนที่ถูกใส่ร้าย การตกอยู่ในวงล้อมของเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรและมีการตามเจ้าหน้าที่อื่นๆ ให้เข้ามาอีก ทำให้จำเลยตกอยู่ในสภาวะคับขันนั้น อุทธรณ์ของจำเลยในส่วนนี้เป็นอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่นอกเหนือจากที่ศาลชั้นต้นรับฟังมาเพื่อจะนำไปสู่ปัญหาข้อกฎหมายว่า การกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามจำเลยอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 22 ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยให้ไม่ได้ ศาลฎีกาจึงไม่วินิจฉัยให้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่จำเลยอ้างมานั้น มีข้อเท็จจริงไม่ตรงกับข้อเท็จจริงในคดีนี้ ฎีกาของจำเลยในข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน" พินาศยีน

องค์คณะ

มนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด · วีระวัฒน์ ปวรจารย์ · พิทยา ลิมสุวัฒน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

